

MAMAK REHBERLİK VE ARAŞTIRMA MERKEZİ

OKUL ÖNCESİNDEKİ ÇOCUKLARIN GELİŞİM DÖNEMİ ÖZELLİKLERİ

REHBERLİK VE PSİKOLOJİK DANIŐMA HİZMETLERİ BÖLÜMÜ

Gelişim çocuğun; öğrenmesi, anlaması, duyması, konuşması, yürümesi, el kol hareketleri gibi özelliklerini ve kurduğu ilişkileri, oyunları kapsayan bir süreçtir.

Erken çocukluk dönemi olarak adlandırdığımız doğumdan 6 yaşa kadar devam eden ilk yıllar çocukların gelişimleri adına kritik öneme sahiptir.

Gelişim, üç temel alanda incelenmektedir. Bunlar;

1. Dil & Bilişsel Gelişim
2. Fiziksel Gelişim
3. Sosyal-Duygusal Gelişim

- ⚠️ Hiçbir gelişim alanı birbirinden bağımsız değerlendirilmemelidir.
- ⚠️ Tüm gelişim alanları birbirini destekler nitelikte ilerleme kaydeder.

3 YAŞ GELİŞİM SÜREÇLERİ

FİZİKSEL

Motor gelişiminde ciddi bir artış gözlenir. Denge ve koordinasyonu artar. Kontrollü bir şekilde makas kullanabilir

DİL-BİLİŞSEL

Yaklaşık 300-400 kelimelik bir kelime hazinesi oluşturur. Gündelik hayatta 3-4 kelimeler cümleler kurabilir. Basit yönergeleri yerine getirebilir. Resim çizebilir, insanın resmini sadece baş şeklinde çizebilir.

SOSYAL

Benlik ve cinsiyet duygusu gelişmeye başlar. Cinsel rolleri öğrenmeye başlar. 2 Yaş krizi sonlanmaya başlar ve daha uysal bir gidişat gözlemlenir. Özbakım ihtiyaçlarını artık daha az destekle yapmaya başlar. Oyun oynarken akranları ile iletişimi artmaktadır.

4 YAŞ GELİŞİM SÜREÇLERİ

FİZİKSEL

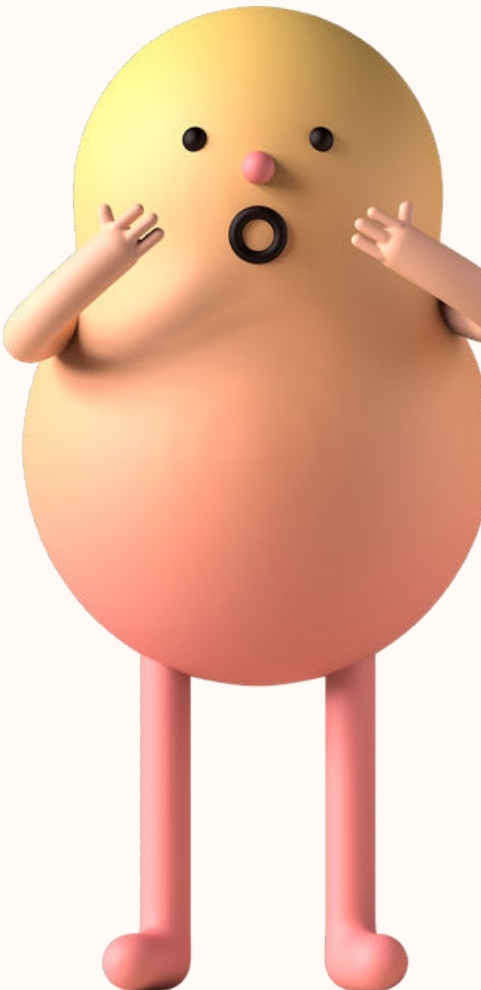
Denge koordinasyon gerektiren durumlarda yetişkin gibi hareket edip davranmaya başlar. (merdiven inip çıkma)

DİL-BİLİŞSEL

Sorgulamanın en yüksek olduğu yaştır. Baş-gövde-kol ve bacaklardan oluşan insan resmi çizer. Resimler bir amaç dahilinde çizilmeye başlanmıştır ve kısmen çizilenler yetişkin tarafından anlaşılabilir olmaya başlar. Konuşmasında dil kurallarına uyar ve tamamen anlaşılabilir.

SOSYAL

Dürtüsellik azalmakta, bekleyebilme ve erteleyebilme becerisi artmaktadır. Kolektif oyun döneminde olan çocuk birkaç yakın arkadaş ile oyun oynamaktan keyif alır. Dramatik oyunu sever. Akran seçiminde cinsiyet belirleyici olmaktadır. Mizah anlayışı başlamıştır. Düzen ve kurallara karşı daha duyarlıdır.

FİZİKSEL

Artık oldukça güçlü ve çeviktir.
Kalem kavrayışı profesyonel düzeye yakındır.

DİL-BİLİŞSEL

Hafıza güçlenmektedir. Tüm özelliklerin gösterildiği bir insan resmi çizmeye başlamaktadır. Modele bakıp örüntü oluşturmaya başlar. Neyi yapamadığını bilip, yardım talep etmeye başlar. Soyut kavramlara karşı merak ve yoğun sorular sormaya başlar. (ölüm, doğum, din)

SOSYAL

Artık çok daha bilinçli ve sosyal çevresi ile bir yetişkin düzeyinde iletişim kurabilme yeterliliğine erişmiştir.
Sorumluluk bilinci artmıştır.
Verilen görevi yerine getirmektedir.
Yanılışlardan ders çıkarma bilinci artmıştır.
Hala benmerkezcidir.
Öz bakım ihtiyaçlarını desteksiz karşılar hale gelmiştir.

5 YAŞ GELİŞİM SÜREÇLERİ

OKULÖNCESİ DÖNEMDE FİZİKSEL GELİŞİMİ DESTEKLEMELİK İÇİN YAPABİLECEKLERİMİZ

Denge oyunları, toplarla oynanan oyunlar, hareketli oyunlar, kısacası tüm oyunlar çocuğun fiziksel gelişimindeki ilerlemeyi destekler ve bir anlamda fiziksel gelişim oyun sayesinde kendi hızını yakalayabilir.

Oyun sırasında çocuğun kasları hareket halinde olduğu için kaslardaki hareket dolaşımı hızını ve solunum sayısını artırır.

Hareket çocuğun gelişmesi kendi bedenini ve çevresini tanıyabilmesi, gelişmekte olan kaslarını çalıştırması için gereklidir; ayrıca fiziksel gelişimin içinde yer alan motor gelişiminin desteklenmesi için: makas, oyun hamuru, yaşına uygun oyuncaklar alınarak el-göz koordinasyonu, el-parmak koordinasyonu güçlendirici faaliyetler yürütülebilir.

OKULÖNCESİ DÖNEMDE
DİL-BİLİŞSEL
GELİŞİMİ
DESTEKLEMELİK İÇİN
YAPABİLECEKLERİMİZ

- Bağımsızca araştırma yapmalarını gerektirecek çalışmalar, çocukların soyut düşünme becerisinin gelişmesini kolaylaştıracaktır. Soyut kavramların daha iyi anlaşılabilmesi için, deneylerin yapılması, çocuklara gözlerinde canlandırabilecekleri güncel, somut örneklerin verilmesi yararlı olabilir.
- Gün içinde çocukla yapılan işler hakkında konuşmak, kendisini ifade ederken yetiştikine bakmasını sağlamak, sürekli olarak ona ismi ile hitap etmek, konuşurken çocuğa gülümsemek ve ona dokunmak, konuşurken çocuğu kendine yakın tutmak dil gelişimini destekler.

OKULÖNCESİ DÖNEMDE SOSYAL GELİŞİMİ DESTEKLEMELİK İÇİN YAPABİLECEKLERİMİZ

Olabilmişince çocuğun sosyal ortamlara girip, akran iletişimi içinde olmasına dikkat edilmelidir.

Çocuğun sosyal gelişimini destekleyen duygusal gelişimine önem vermek gerekmektedir.

- Duygusal tepkilerin gerçek ve önemli olduğuna inanmalı,
- Öncelikle en temel duygu olan sevgi çocuğa verilmeli ve hissettirilmeli,
- Sevgi duygusunun oluşmasında fiziksel temasa yer verilmeli,
- Çocuğa ilgi ve şefkat gösterilmeli,
- Çocuklara özel zaman ayrılmalı, çocukların kendine güvenlerini geliştirecek ve olumlu ilişkiler kurulacak bir duygusal ortam yaratılmalı,
- Neşe ve mutluluğu yoğun olarak yaşamaları sağlanmalı,

OKULÖNCESİ DÖNEMDE SOSYAL GELİŞİMİ DESTEKLEMELİK İÇİN YAPABİLECEKLERİMİZ

- Duygusal anlarında çocukla yakınlaşmalı,
- Çocuklara hislerinin yanlış, uygunsuz ya da geçersiz olduğu hissettirilmemeli,
- İhtiyaçları zamanında karşılanmalı,
- Kendine güven duyması için bağımsızlık duygusu kazandırılmalı,
- Çocukları birbirleriyle kıyaslamamalı,
- Olumsuz duygular bir kerede giderilemez, yavaş yavaş ve alıştıırarak giderileceği unutulmamalı,
- Çocukların bazı duygularının geçici olduğuna inanılarak, sabırlı olmalı,
- Çocuklara yalnız kalıp duygularını değerlendirebilecekleri zaman tanınmalı,
- Çocuklar duygularını ifade edebilecekleri oyun, resim çizme gibi etkinliklere yönettirmeli,

OKULÖNCESİ DÖNEMDE SOSYAL GELİŞİMİ DESTEKLEMELİK İÇİN YAPABİLECEKLERİMİZ

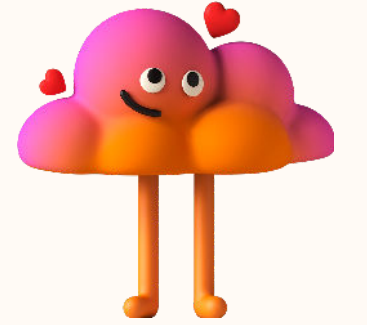
- Kitap okuma alışkanlığı bebeklikten başlayarak geliştirilmeli ve kitaptaki kahramanların duygu durumları tartışılmalı,
- Televizyon izlemekten çok, spor, müzik gibi grup etkinlikleri ve duygu boşalmasını sağlayan etkinlikler yapılmalı
- Kendi başına yapmak istedikleri işlerde fırsat verilmeli, yaptıkları etkinlikler yarım kesilmemeli,
- Çocuğa ailenin, sınıfın ya da arkadaş grubunun bir üyesi olduğu hissettirilmeli,
- Empati duygularını geliştirecek drama, öykü okuma gibi etkinliklere yönlendirilerek, başkalarının duygularını da dikkate almayı öğrenmeleri sağlanmalı,
- Çocukların bireysel özelliklerini kendilerini arkadaşlarıyla kıyaslamalarına fırsat vererek, kendilerinin keşfetmelerine yardımcı olunmalı,
- Çocukların duygularıyla baş etme yöntemleri geliştirme ve duyguları yaşamalarında yetişkinlerinde benzer durumlar yaşadığını ifade etmeleri çocukların duygusal olarak rahatlatır.

Şu anda hangi
renkte
hissediyorsunuz?

Umarım anlattıklarımız faydalı
olmuştur.

5

4

3

2

1

DİNLEDİĞİNİZ
İÇİN TEŞEKKÜR
EDERİZ.